

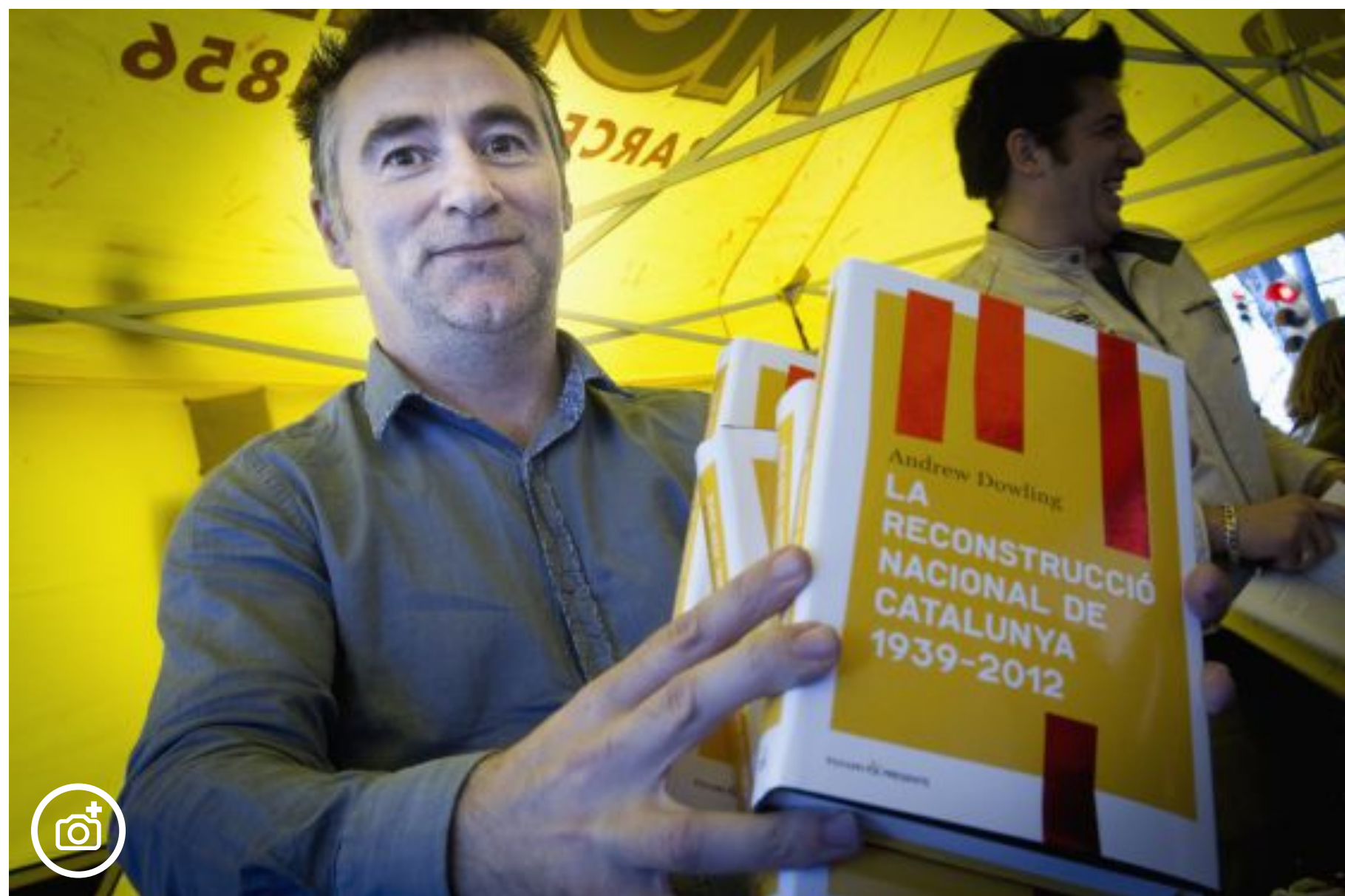
ANDREW DOWLING HISTORIADOR, AUTOR DE 'LA RECONSTRUCCIÓ NACIONAL DE CATALUNYA, 1939-2012'

“El tardofranquisme era més obert amb el català que Wert”

“El catalanisme del 2004 ja s’ha acabat. Aquí hi ha hagut una ruptura”, afirma Dowling

MAIOL ROGER

Barcelona - 13 MAY 2013 - 08:46 CEST

“No veig Espanya disposada a cap reconeixement simbòlic amb Catalunya”, diu Dowling. / CARLES RIBAS

La bibliografia de les relacions entre Catalunya i Espanya s’està expandint a mesura que la comunitat camina cap a un referèndum d’independència. Entre els partidaris

d'un bàndol i els d'un altre també hi ha visions equidistants. Andrew Dowling, professor d'Història Catalana i Espanyola a la Universitat de Cardiff (Gal·les), recull a *La reconstrucció nacional de Catalunya 1939-2012* (Pasado & Presente) la trajectòria del catalanisme des de la Guerra Civil fins avui. Un camí de la supervivència a l'independentisme que Dowling explica en un català fluid que no amaga l'accent, après durant els set anys que va viure a Catalunya.

Pregunta. La Guerra Civil és el moment més baix per al catalanisme des del 1714?

Resposta. La guerra i la postguerra suposen una ruptura molt gran en la trajectòria del catalanisme, que estava avançant molt als anys trenta. Per això començo el llibre el 1939. És un moment fosc en la història de Catalunya, que ha deixat petjada. Des de llavors passem diverses èpoques. El primer franquisme, de supervivència. Després es va suavitzant i permet certa tolerància, sense negar la duresa de la dictadura. Això facilita una lenta reconstrucció... Però també és fonamental el paper de la família en la transmissió del català.

P. Com es passa de la resistència a l'aposta sobiranista?

La independència, per a CiU, no és un principi polític. Són en l'ambigüitat”

R. L'experiència de l'Estatut marca un abans i un després, i genera un canvi. També hi influeix la crisi, que provoca una deslegitimació de l'Estat espanyol. Per altra banda, el tracte d'Espanya a Catalunya fa que la gent digui prou i busqui una altra sortida. No és sorprenent que molts catalans apostin per la independència.

P. Vostè conclou, però, que la independència queda lluny.

R. Hem de diferenciar entre independentistes fermes i condicionals. Els condicionals

són gent que, si expliques que Catalunya pot quedar fora de la UE, o que tindria problemes d'acceptació internacional, potser canviarien de posició. Però per altra banda Catalunya no tornarà a l'autonomisme d'abans de l'Estatut. El catalanisme del 2004 s'ha acabat. Hi ha hagut una ruptura i estem estabilitzant el camí a la independència.

HOLA, EUROPA?

Catalunya a la UE. Un dels principals debats que preocupa els partidaris i contraris a la independència és si la Unió Europea acceptaria que Catalunya se separés d'Espanya. L'opinió dels partits que defensen la independència és que l'europèisme català és valorat a Brussel·les. Però Dowling posa aigua al vi: "Realment, la situació de Catalunya no es coneix a Europa. L'any passat hi havia bastant interès en els mitjans de comunicació. Però no tenen consciència del problema com sí que passava amb el cas basc, a causa de la violència. La realitat catalana és complexa, i a Europa no es vol complexitat".

Sense padrins. Una de les dificultats que Dowling exposa és la manca de padrins de Catalunya. "No en té ni a Europa ni enlloc. No hi ha cap Estat que hagi apostat per la Catalunya independent. El problema és que el reconeixement s'aconsegueix gràcies a l'acord amb l'Estat, i en aquest cas no n'hi haurà. Això fa que tot sigui més complex".

P. I si Espanya ofereix un pacte?

R. Podria fer efecte. Jo començaria tancant ferides. El Congrés podria fer una condemna oficial del dolor i el sofriment causats pel franquisme. Tu no pots maltractar la teva parella i l'endemà dir-li que l'estimes. Ho has de demostrar. Si Espanya estima Catalunya ha de reconèixer els errors, el sofriment i el dolor. Però això no passarà.

P. Ni tan sols s'ha anul·lat la sentència a Companys.

R. Exacte. Però si es fes, seria una bona arrencada. Un reconeixement del mal del franquisme i de l'intent de destruir les cultures catalana, gallega i basca; després podríem parlar del reconeixement igualitari de les llengües de l'Estat; i tornant a la

pregunta inicial, Espanya ha d'oferir més que l'autonomia. No veig Espanya disposada a fer aquests canvis, ni tan sols un reconeixement simbòlic.

P. I això es parla abans o després de la consulta?

R. Espanya ha d'oferir alguna cosa, però la consulta s'ha de fer de totes maneres. Les Corts de Madrid podrien fer la declaració demà mateix. Però és important que pensin una cosa: no pots seguir insultant els catalans si vols que segueixin a Espanya! No ho entenc. Insultes la cultura i la identitat i, al mateix temps, em dius que em quedi a casa teva. No té sentit.

P. Al llibre parla de la tradició pactista de CiU. Els veu disposats a trencar-la?

R. Per CiU, la independència no és un principi polític. No parlen clar! Parlen de dret a decidir, transició nacional, sobirania... però no d'independència. L'equilibri que tan bé ha manejat Jordi Pujol encara existeix com a ADN de CiU. Encara manipula l'ambigüitat.

P. A l'obra diu que els catalans ja no volen ambigüitat.

R. Hi ha una crisi política a tot arreu que a Catalunya és més complexa. Els partits grans no responen. És probable que ERC creixi a costa de CiU per la seva ambigüitat.

P. L'aposta inicial de CiU era el pacte fiscal. Si hagués prosperat, hi hauria tants independentistes?

R. La història ja ho dirà, però és una oportunitat perduda. Probablement, en el futur es parlarà d'un error estratègic d'Espanya. Haurien canviat moltes coses.

P. S'ha intentat tot, ja?

R. El catalanisme històric apostava molt per Espanya. CiU ho feia per raons tàctiques,

per aconseguir competències. Es pensava molt en un regionalisme europeu que debilités els Estats. I al final hi ha hagut un canvi de tàctica.

P. En el llibre dóna un paper primordial a la llengua.

R. Sí, i Espanya mai ho ha entès. La llengua ocupa un lloc central i fonamental en la identitat dels catalans, i el franquisme ho va polititzar.

P. Parla del pas d'una apertura del franquisme cap a certes expressions del català a un intent de regionalitzar Catalunya.

R. La posició del final del franquisme és més oberta que els comentaris del ministre Wert. Hi va haver una evolució del franquisme cap a una certa tolerància d'àmbits que no eren perillosos per al règim.

P. A què es deu l'actual persecució?

R. El que diu Wert ara és increïble. Un polític ha de tenir fonaments culturals. Això és nacionalisme espanyol, la postura de les no idees, només contra la identitat catalana. És la negació de l'altre.

“No veig Espanya disposada a cap reconeixement simbòlic amb Catalunya”, diu Dowling. / c. ribas

“La independència, per a CiU, no és un principi polític. Són en l'ambigüitat”

CONTENIDO PATROCINADO

Este juego de moda es adictivo ¡Ya 15 millones de jugadores!

(FORGE OF EMPIRES)

Las cinco razas de perros más inteligentes

(TOPCINCO)

Conoce tu perfil enológico mediante este test

(VIGNERONS)

¿Dónde se esconden los tiburones en España?

(EL TIEMPO.ES)

Y ADEMÁS...

Este es el tiempo exacto que debes tomar el sol al día

(AS.COM)

Deja a su novia y un día después a ella le toca la lotería

(TIKITAKAS)

La pieza de fruta que hidrata tanto como dos litros de agua

(AS.COM)

Iker Casillas a El Chiringuito de Pedrerol: "Dejadme en

(TIKITAKAS)

recomendado por Outbrain

© EDICIONES EL PAÍS S.L.

[Contacto](#) | [Venta](#) | [Publicidad](#) | [Aviso legal](#) | [Política cookies](#) | [Mapa](#) | [EL PAÍS en KIOSKOyMÁS](#) | [Índice](#) | [RSS](#) |

Webs de PRISA